

תורת הסתברות 1

201-10131

תרגול 5 פתרונות

1. נסמן ב- X את מספר הוצאות הכדור הנדרשות עד לקבלת כדור שחור בפעם הראשונה. X - מ"מ

גיאומטרי עם הפרמטר $p = \frac{M}{M+N}$ לכן (א) $P\{X = n\} = (1-p)^{n-1} p = \left(\frac{N}{M+N}\right)^{n-1} \frac{M}{M+N} = \frac{M \cdot N^{n-1}}{(M+N)^n}$

(ב) $P\{X \geq k\} = (1-p)^{k-1} = \left(\frac{N}{M+N}\right)^{k-1}$ נסמן ב- P את ההסתברות ש- X הוא מספר זוגי, אז

$$P = \sum_{n=1}^{\infty} P\{X = 2n\} = \sum_{n=1}^{\infty} (1-p)^{2n-1} p = p \frac{1-p}{1-(1-p)^2}$$

נציב $p = \frac{M}{M+N}$ ונקבל $P = \frac{N}{M+2N}$

3. בתנאי שמספר אנשים X הפונים ללשכת המידע שווה ל- k , מספר האנשים Y המקבלים תשובה שגויה מתפלג בינומית עם הפרמטרים k ו- q . לפי נוסחת ההסתברות השלמה, עבור $s = 0, 1, 2, \dots$ נקבל

$$\begin{aligned} f_Y(s) &= P\{Y = s\} = \sum_{k=0}^{\infty} P\{Y = s / X = k\} P\{X = k\} = \sum_{k=s}^{\infty} P\{Y = s / X = k\} \cdot P\{X = k\} = \\ &= \sum_{k=s}^{\infty} \binom{k}{s} p^{k-s} q^s \cdot e^{-\lambda} \frac{\lambda^k}{k!} = \sum_{k=s}^{\infty} \frac{k!}{(k-s)! s!} p^{k-s} q^s \cdot e^{-\lambda} \frac{\lambda^k}{k!} = \frac{e^{-\lambda} q^s}{s!} \sum_{k=s}^{\infty} \frac{p^{k-s} \lambda^k}{(k-s)!} = \frac{e^{-\lambda} q^s \lambda^s}{s!} \sum_{k=s}^{\infty} \frac{p^{k-s} \lambda^{k-s}}{(k-s)!} = \\ &= \frac{e^{-\lambda} (\lambda q)^s}{s!} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(\lambda p)^n}{n!} = \frac{e^{-\lambda} (\lambda q)^s}{s!} e^{\lambda p} = e^{-\lambda(1-p)} \frac{(\lambda q)^s}{s!} = e^{-\lambda q} \frac{(\lambda q)^s}{s!} \end{aligned}$$

כלומר, Y - מ"מ פואסוני עם הפרמטר λq .

4. ממוצע חלקיקי α בשנייה הינו $\lambda = \frac{2500}{10000} = \frac{1}{4}$, ממוצע חלקיקי α ב-10 שניות הינו

$$\mu = \lambda \cdot 10 = \frac{10}{4} = 2.5$$

$$P\{X \geq 3\} = 1 - P\{X < 3\} = 1 - \sum_{k=0}^2 e^{-2.5} \frac{(2.5)^k}{k!} = 0.456 \quad (X \sim P(2.5))$$

$$k = 1/48 \iff 1 = \int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx = \int_2^8 k(x+3) dx = k(x^2/2 + 3x) \Big|_2^8 = 48k \quad (א) \quad 5.$$

$$P(3 < X < 5) = \int_3^5 f(x) dx = \int_3^5 \frac{(x+3)}{48} dx = \frac{7}{24} \quad (ב)$$

$$1 = \int_{-\infty}^{\infty} a|x|e^{-x^2} dx = 2a \int_0^{\infty} xe^{-x^2} dx = a(-e^{-x^2}) \Big|_0^{\infty} = a \quad \text{לכן } f(x) = a|x|e^{-x^2} \text{ פונקציה זוגית} \quad 7.$$

8. עבור $t \geq 0$ $F_X(t) = P\{X \leq t\} = 1 - e^{-\lambda t} = 1 - e^{-t/1000}$ (א) $\iff \lambda = 1/1000, X \sim Exp(\lambda)$

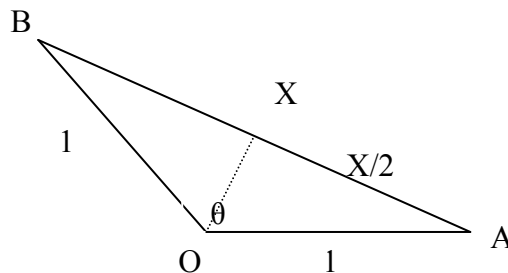
$$F_X(t) = 0 \text{ עבור } t < 0. \quad P\{800 \leq X \leq 1200\} = F_X(1200) - F_X(800) = e^{-800/1000} - e^{-1200/1000} \approx 0.148 \quad (ב)$$

עמוד 2 מתוך 2

10. - A הנקודה הראשונה הקבועה, B - נקודה שנייה המפולגת באופן אחיד במעגל יחידה. ערך הזווית θ הוא משתנה מקרי אחיד בקטע $[-\pi, \pi]$, $\theta \sim U(-\pi, \pi)$, $X = |AB|$. ברור ש-
 $X \in [0, 2]$, לכן לכל $t < 0$, $F_X(t) = P\{X \leq t\} = 0$ ולכל $t \geq 2$, $F_X(t) = P\{X \leq t\} = 1$. עבור $t \in [0, 2]$ נקבל

$$F_X(t) = P\{X \leq t\} = P\left\{2 \sin \frac{|\theta|}{2} \leq t\right\} = P\left\{\sin \frac{|\theta|}{2} \leq \frac{t}{2}\right\} = P\left\{\frac{|\theta|}{2} \leq \arcsin\left(\frac{t}{2}\right)\right\} =$$

$$= P\left\{|\theta| \leq 2 \arcsin\left(\frac{t}{2}\right)\right\} = P\left\{-2 \arcsin\left(\frac{t}{2}\right) \leq \theta \leq 2 \arcsin\left(\frac{t}{2}\right)\right\} = \frac{4 \arcsin\left(\frac{t}{2}\right)}{2\pi} = \frac{2}{\pi} \arcsin\left(\frac{t}{2}\right)$$

ובכן $F_X(t) = \begin{cases} 0, & t < 0 \\ \frac{2}{\pi} \arcsin\left(\frac{t}{2}\right), & 0 \leq t < 2 \\ 1, & t \geq 2 \end{cases}$ פונקציית ההתפלגות המצטברת $F_X(t)$ רציפה על כל הישר וגזירה

במקוטעים ולכן $f_X(x) = F_X'(x)$ - פונקציית הצפיפות של X :

$$f_X(x) = \begin{cases} \frac{1}{\pi \sqrt{1-x^2/4}}, & x \in [0, 2] \\ 0, & x \notin [0, 2] \end{cases}$$

11 יהי X_i אורך (בשעות) חיי המנוע ה- i , $i = 1, 2, \dots, M$, $X_i \sim \text{Exp}(\lambda)$. אם $A = \{X_1 > 1/\lambda, X_2 > 1/\lambda, \dots, X_M > 1/\lambda\}$ אז $P(A) = P(\{X_1 > 1/\lambda\} \cap \{X_2 > 1/\lambda\} \cap \dots \cap \{X_M > 1/\lambda\})$ מניחים שהמנועים עובדים ללא תלות אחד בשני ולכן המאורעות $\{X_1 > 1/\lambda\}, \{X_2 > 1/\lambda\}, \dots, \{X_M > 1/\lambda\}$ בלתי-תלויים. מכאן

$$P(\{X_1 > 1/\lambda\} \cap \{X_2 > 1/\lambda\} \cap \dots \cap \{X_M > 1/\lambda\}) = P(X_1 > 1/\lambda) \cdot P(X_2 > 1/\lambda) \cdot \dots \cdot P(X_M > 1/\lambda)$$

$$P(A) = (e^{-1})^M = e^{-M} \quad \text{ו-} P(X_i > 1/\lambda) = e^{-1} \text{ ומקבלים } t = 1/\lambda \text{ מצייבים } P(X_i > t) = e^{-\lambda t} \leftarrow X_i \sim \text{Exp}(\lambda)$$

12 יהיו H_1, H_2, H_3 מאורעות הבאים: H_1 - "מוצר הנבחר הוא מהמכונה A", H_2 - "מוצר הנבחר הוא מהמכונה B", H_3 - "מוצר הנבחר הוא מהמכונה C", E - "מוצר הנבחר הוא פגום". (א) לפי נוסחת ההסברות

השלמה

$$P(E) = P(E/H_1)P(H_1) + P(E/H_2)P(H_2) + P(E/H_3)P(H_3) = \frac{4}{100} \cdot \frac{10}{100} + \frac{7}{100} \cdot \frac{60}{100} + \frac{5}{100} \cdot \frac{30}{100} =$$

$$= 0.061$$

(ב) לפי נוסחת בייז

$$P(H_1/E) = \frac{P(H_1)P(E/H_1)}{P(E)} = \frac{0.1 \cdot 0.04}{0.061} = \frac{4}{61}$$

(ג)

$$P(\overline{H_3}/E) = 1 - P(H_3/E) = 1 - \frac{P(H_3)P(E/H_3)}{P(E)} = 1 - \frac{0.3 \cdot 0.05}{0.061} = \frac{46}{61}$$